

Certificatieschema
Agrarisch Keurmerk Flexwonen

Datum van uitgifte : Versie
: 1.3

Herziening : 14 juni 2024

Vastgesteld door : Het College van Belanghebbenden Agrarisch Keurmerk Flexwonen,
d.d. 25-11-2020, bekrachtigd door het Bestuur van LTO
Nederland op 07-10-2019. Wijzigingen zijn vastgesteld door het
bestuur van LTO Nederland.

Datum van ingang : 15-08-2024

Niets uit dit certificatieschema mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande toestemming van LTO Nederland.

Het certificatieschema omvat:

Certificatie criteria; Agrarisch Keurmerk Flexwonen

Bijlage A: Checklijst Agrarisch Keurmerk Flexwonen

Bijlage B: Logogebruik Agrarisch Keurmerk Flexwonen

Bijlage C: Sjabloon Certificaat Agrarisch Keurmerk Flexwonen

Lijst versie-updates/herzieningen

Versie: 1.3

vervangt versie: 1.2

vervangt verouderd document: Per 15 augustus 2024

nieuw document wordt van kracht op 15 augustus 2024

beschrijving van wijziging:

1. Voorblad: Versienummer en data gewijzigd..
2. 0.7b: Toegevoegd onder welke voorwaarden ontheffing mogelijk is.
3. 0.9.2: Toegevoegd onder welke voorwaarden verlenging mogelijk is.

0 Algemene voorschriften

0.1 Termen en definities

Aanvrager

Natuurlijke of rechtspersoon die een aanvraag voor het Agrarisch Keurmerk Flexwonen certificatie indient bij een erkende certificatie-instelling.

Agrarisch Keurmerk Flexwonen

Het Agrarisch Keurmerk Flexwonen zorgt ervoor dat een bedrijf aan de werknemers en overheidsinstellingen kan aantonen dat de huisvesting ten tijde van de audit voldoet aan de door het keurmerk gestelde eisen en verplichtingen.

Certificaat

Het document, uitgegeven door CI, waarmee kenbaar wordt gemaakt dat een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat flexwonen voor agrarische seizoenarbeiders in overeenstemming is met de eisen zoals vermeld in het certificatieschema Agrarisch Keurmerk Flexwonen en op grond waarvan het recht op het voeren van het Agrarisch Keurmerk Flexwonen keurmerk/logo wordt verkregen.

Certificaathouder / bedrijf

Bedrijf (werkgever) dat door de certificatie-instelling is beoordeeld op basis van het certificatieschema, het certificaat Agrarisch Keurmerk Flexwonen heeft verkregen en gehouden is tot het nakomen van alle uit het certificatieschema voortvloeiende verplichtingen.

CI

Certificatie-instelling

CvB

College van Belanghebbenden.

Huisvesting

Huisvesting is de overkoepelende term voor verschillende typen onderkomens waarin het bedrijf onderdak verstrekt aan de agrarische (seizoen)arbeiders die bij het bedrijf in dienst zijn. Deze huisvesting wordt tijdelijk aan de agrarische (seizoen)arbeider ter beschikking gesteld.

LTO Nederland

Eigenaar van het schema, hierna te 'Schema eigenaar' genoemd.

Scope

Het bedrijf moet alle locaties waar agrarische seizoenarbeiders, die bij het bedrijf in dienst zijn gehuisvest worden, aanmelden voor certificatie bij de CI. Tevens vermeld het bedrijf de periode waarop de huisvesting betrekking heeft. De scope heeft betrekking op de alle tijdelijke huisvestinglocaties van agrarische seizoenarbeiders,0 zolang de huisvesting in gebruik is onder verantwoording van het bedrijf. Indien de werkgever er huisvesting bijplaatst, betekent dit een uitbreiding van de scope en moet deze nieuwe huisvesting beoordeeld worden.

De tekst die door de CI in de rapportage(s) en op het certificaat moet worden opgenomen is vastgelegd in Bijlage C Certificaat Agrarisch Keurmerk Flexwonen.

Werkgever

De werkgever die in eigen beheer agrarische seizoenarbeiders (die bij de werkgever in dienst zijn) op het bedrijf en/of externe huisvesting aanbiedt onder de verantwoordelijkheid en regie van de werkgever.

0.2 Toepassing schema

- a Het certificatieschema is van toepassing op de door de werkgever beschikbaar gestelde tijdelijke huisvesting voor agrarische seizoenarbeiders beschikbaar gesteld door het bedrijf.
- b De certificaathouder is het bedrijf (werkgever) van de tijdelijk gehuisveste agrarische seizoenarbeiders.

0.3 Doel

- a Doel van het schema is het borgen van de kwaliteit en de eisen met betrekking tot het tijdelijk huisvesten van agrarische seizoenarbeiders zoals vastgelegd in de CAO's Open teelten en Glastuinbouw.

0.4 Financiën

- a De aanvrager en/of certificaathouder zijn de kosten van het certificatieonderzoek en van de periodieke audits verschuldigd aan de uitvoerende CI. Deze kosten worden door de betreffende CI rechtstreeks gefactureerd op basis van een overeenkomst tussen de CI en de aanvrager respectievelijk de certificaathouder. Aanvullend vindt er een afdracht per deelnemer plaats van € 100,00 per certificeringscyclus voor LTO leden en € 200,00 voor niet LTO leden. De afdracht verloopt via de CI's.

0.5 Ontheffing

- a Er is geen ontheffing van voorwaarden en/of verplichtingen mogelijk

0.6 Aansprakelijkheid

- a LTO Nederland en de Certificatie Instellingen (CI's) zijn op geen enkele wijze aansprakelijk voor eventuele schade, hoe ook genoemd, van aanvragers, van certificaathouders of van derden voortvloeiende uit of verband houdende met de uitvoering van het certificatieschema. De certificaathouders vrijwaren LTO Nederland tegen aanspraken van derden.

0.7 Certificatie-instellingen

- a Audits op het voldoen aan de voorwaarden van het Agrarisch Keurmerk Flexwonen en certificatie wordt uitgevoerd door een CI die daartoe een overeenkomst met LTO Nederland heeft gesloten. De audit kan ook worden uitgevoerd door een auditor van een door de CI erkende externe organisatie echter onder de verantwoording van de CI waarmee het bedrijf een overeenkomst heeft gesloten. De door de externe organisatie in te zetten auditor dient minimaal aan de in het schema beschreven kwaliteitseisen te voldoen.

- b Bij de audits dient gebruik te worden gemaakt van gekwalificeerde auditoren, reviewers, beslissers met inachtneming van de onderstaande eisen/competenties:
- kennis van de huisvesting eisen zoals gesteld in dit certificatie schema, verkregen ofwel door opleiding, ofwel door ervaring of door afronding van een opleidingsprogramma van de schema eigenaar
  - de auditor dient een gekwalificeerde GLOBALG.A.P inspecteur te zijn
  - MBO opleiding afgerond (minimale duur opleiding 2 jaar)
  - minimaal 2 jaar werkervaring na afronding van de opleiding
  - minimaal 3 jaar werkervaring in het algemeen.
  - talenkennis: Nederlands inclusief de gebruikelijke vaktermen

Op verzoek van de CI kan de projectleider in overleg met het College van Belanghebbenden besluiten een bepaalde auditor / reviewer / beoordelaar / certificeerder te ontheffen van één van de eisen. Dit verzoek en de reactie worden schriftelijk vastgelegd door de CI.

Een auditor in opleiding dient minimaal één audit mee te lopen én één audit onder supervisie uit te voeren in kader van zijn/haar kwalificatie. (Niet van toepassing voor beoordelaars/certificeerders).

Voor de initiële kwalificatie van de eerste auditor, voor dit keurmerk, van de CI gelden de interne procedures van de CI.

- c De auditor(en) moet(en) zich bij haar/hun werkzaamheden op verzoek van het bedrijf kunnen legitimeren.

0.8 Aanvraag

- a Het bedrijf moet alle locaties waar agrarische seizoenarbeiders, die bij het bedrijf in dienst zijn, gehuisvest worden aanmelden voor certificatie bij de CI. De scope heeft betrekking op de alle tijdelijke huisvestinglocaties van agrarische seizoenarbeiders, zolang de huisvesting in gebruik is onder verantwoording van het bedrijf.
- b Wanneer de tijdelijke huisvesting voor agrarische seizoenarbeiders nog niet gereed is voor bewoning op een vooraf opgegeven locatie, moet dit tijdig worden aangegeven. Er wordt dan bekeken of de audit kan worden uitgesteld. Huisvesting van agrarische seizoenarbeiders op een niet vooraf geregistreerde locatie kan niet gecertificeerd worden. Dit geldt ook voor andere huisvesting die niet in de geregistreerde scope staat. (Dit betekent geen certificaat, omdat alles eerst aangemeld moet zijn voordien, zie regelgeving.)
- c Alle relevante informatie met betrekking tot bedrijven die een aanvraag indienen voor het Agrarisch Keurmerk Flexwonen moet geregistreerd worden om als Agrarisch Keurmerk Flexwonen geregistreerd te worden. Deze registratie informatie houdt onder andere in: naam van het bedrijf, KvK nummer, naam van de contactpersoon, volledig actueel adres (bezoek en post), andere ID en contactgegevens.
- d Als de entiteit, van het bedrijf, overgaat op een andere juridische entiteit, kan een certificaat niet op een andere juridische entiteit worden overgedragen. In dat geval is een volledige initiële audit vereist.
- e Het certificaat kan alleen aangevraagd worden voor het totale bedrijf (de juridische entiteit) voor de gehele relevante scope en niet voor één of enkele tijdelijke huisvestinglocaties.
- f Na ontvangst van het aanmeldingsformulier wordt de ontvangst binnen 28 kalenderdagen door de CI bevestigd.

0.9 Audits (algemeen)

- a De audit bestaat uit een bedrijfsbezoek waarin wordt beoordeeld of aan de in de checklist (Bijlage A Checklist Agrarisch Keurmerk Flexwonen) gestelde eisen wordt voldaan.

Elementen zijn onder andere een administratieve controle (van het bedrijf zelf, de bedrijfsvoering en de registraties m.b.t. de gehuisveste seizoenarbeiders) en een visuele controle (huisvestinglocaties). Tevens wordt het bedrijf om toelichting gevraagd. Indien door de auditor noodzakelijk geacht kunnen ook de gehuisveste agrarische seizoenarbeiders om een nadere toelichting gevraagd worden.

- b Tijdens de audit moeten alle aangemelde huisvestinglocaties bezocht worden.

- c Een initiële audit in het kader van het Agrarisch Keurmerk Flexwonen zal minimaal 2,5 uur duren per juridische entiteit. Een periodieke audit zal minimaal 1,5 uur duren per juridische entiteit. Dit is inclusief invullen van de checklist en rapporteren aan het bedrijf. In uitzonderlijke situaties kan hiervan afgeweken worden. Dit dient dan wel duidelijk beargumenteerd te worden. Dit moet duidelijk gedocumenteerd worden in de auditrapportage en akkoord bevonden worden door de auditor/CI.

- d Factoren die de auditduur kunnen beïnvloeden zijn:
- aantal huisvestingslocaties (incl. ligging)
  - afstand tussen huisvestingslocaties
  - aantal tijdelijk gehuisveste agrarische seizoenarbeiders
  - type audit (initiële audit of periodieke audit)
  - toegankelijkheid en overzichtelijkheid van de gegevens.

- e De certificaathouder is er verantwoordelijk voor dat derden die werkzaamheden uitvoeren die betrekking hebben op de huisvesting van agrarische seizoenarbeiders de werkzaamheden zo uitvoeren dat de huisvesting blijft voldoen aan de betreffende eisen zoals gesteld in het certificatieschema Agrarisch Keurmerk Flexwonen.

- f Bij elke afzonderlijke eis wordt vastgesteld in hoeverre deze is geïmplementeerd:

Ja: de implementatie is akkoord

Nee: uitwerking van de eis is (in belangrijke mate) niet gedocumenteerd en/of geïmplementeerd, normelementen zijn niet conform (de geest van) het schema gedocumenteerd / geïmplementeerd waardoor structurele tekortkomingen bestaan).

- g De eisen die gewaardeerd kunnen worden met een major zijn verplicht. Het niet voldoen aan een eis wordt per eis gewaardeerd met een major.

Voor de eisen die gewaardeerd kunnen worden met een minor wordt verwezen naar 0.9 lid i.

Alle eisen en nalevingsniveau zijn vastgelegd in de checklist.

- h De auditor geeft op de checklist zijn bevindingen weer. De auditor vermeldt tevens de afwijkingen en vult de samenvatting van de checklist in (auditdatum, duur van de audit, de gecontroleerde locaties).

- i Om het certificaat toe te kennen moet aan alle verplichte major eisen worden voldaan. Minors moeten voor de volgende audit aantoonbaar hersteld zijn, indien dit niet zo is wordt de afwijking uitgeschreven als een major.
- j Wordt er geconstateerd dat een verplichte eis niet volledig is geïmplementeerd, dan wordt dit beschouwd als een afwijking op deze eis.
- k Indien er een afwijking is geconstateerd, kan pas positief worden besloten over toekenning van het certificaat nadat deze afwijking door corrigerende maatregelen door het bedrijf aantoonbaar is hersteld, de CI hierover schriftelijk (inclusief onderbouwende documentatie) is geïnformeerd en dit heeft kunnen verifiëren.
- l Indien de aard van de corrigerende maatregelen op geconstateerde afwijkingen het noodzakelijk maakt om verificatie op de huisvestinglocatie uit te voeren, of indien extra tijd nodig is voor de beoordeling van de corrigerende maatregelen ten kantore van CI, dan brengt CI de kosten die hiermee gepaard gaan in rekening bij het bedrijf.
- m Indien negatief wordt besloten over toekennen van het certificaat, of indien niet tijdig informatie van het bedrijf is ontvangen, wordt het verlenen van het certificaat voor de duur van maximaal 6 maanden opgeschort. Indien het bedrijf er tijdens deze periode van 6 maanden niet in slaagt alsnog corrigerende maatregelen aan te tonen, wordt de certificatieprocedure definitief afgesloten. Een nieuwe aanvraag voor certificatie kan in dergelijke gevallen vervolgens worden gestart vanaf de aanmelding, echter pas na verloop van 18 maanden na afsluiten van de eerdere aanvraag. Dit geldt ook als de aanvraag bij een andere CI gedaan wordt.
- n Tegen het certificatie-besluit kan schriftelijk bezwaar worden gemaakt bij de CI binnen 2 weken na de datum van ontvangst van het resultaat van de audit. Tevens gelden de procedures van de betreffende CI op dit onderdeel.
- o Bij openstaande afwijkingen: Certificatie moet binnen 28 kalenderdagen na het afsluiten van nog uitstaande tekortkomingen worden bevestigd.
- p Binnen 14 dagen na toekenning van het certificaat zal de certificatie-instelling aan LTO Nederland het register aanvullen in het betreffende LTO Portaal.
- q Het combineren van een audit voor het Agrarisch Keurmerk Flexwonen met een audit voor een andere certificatieregeling is toegestaan.
- r Een kopie van het auditrapport wordt alleen aan derden verstrekt na schriftelijke toestemming van de certificaathouder.

0.9.1 Initiële audit

- a Tijdens de audit moet de huisvesting gereed voor bewoning zijn. In het auditrapport moet staan dat deze gereed is voor bewoning.
- b Wanneer het niet mogelijk is om alle eisen te checken, is een vervolgaudit nodig of kan bewijs worden toegezonden per fax, foto's of ander acceptabel bewijs. Er wordt geen certificaat uitgegeven voordat aan alle eisen is voldaan. De huisvesting dient te worden beoordeeld als deze gereed is om te bewonen. Extra kosten doordat de aanvrager de locatie / huisvesting aanbiedt voor auditeren terwijl deze niet gereed is, komen voor rekening van het bedrijf.
- c Het bedrijf kan certificatie voor meerdere huisvestinglocaties aanvragen en het kan zijn dat de tijdstippen van bewoning van de huisvesting niet samen vallen. Wanneer de tijdstippen gelijktijdig zijn, zal, indien mogelijk, de audit het eerste jaar zo gepland worden dat de (hoofd)huisvesting bekeken kan worden tijdens of zo dichtbij de bewoning als mogelijk, waarbij de vereisten voor de andere huisvestingen in dezelfde mate nageleefd moeten worden. Wanneer de CI het noodzakelijk acht, moet bewijs van naleving geëist worden dichtbij het moment van bewoning van de "niet-hoofd" huisvesting. Een nieuw bezoek kan gepland worden als er nog openstaande punten / non conformiteiten geverifieerd moeten worden. Er mogen alleen extra huisvestingslocaties / eenheden worden geplaatst, indien dit voor de audit gemeld is aan de CI en de CI heeft vastgesteld dat de locatie voldoet aan alle door het keurmerk gestelde eisen.
- d Het bedrijf ontvangt van CI een certificaat met een geldigheidsduur van één jaar ('Geldig vanaf' datum plus één jaar minus één dag.). Indien extra audits worden uitgevoerd omdat huisvesting wordt bijgeplaatst, verandert de geldigheidsdatum van het certificaat niet. De eerste geldigheidsdatum die verschijnt op een papieren certificaat zal de datum zijn wanneer de CI besluit tot certificatie nadat alle afwijkingen zijn afgesloten. De CI mag de certificeringscyclus ende geldigheidsduur inkorten, maar niet langer maken.
- e Openstaande afwijkingen moeten binnen 28 dagen na de certificatie audit opgelost zijn tenzij het oplossen van de afwijking redelijkerwijs niet binnen 28 dagen gevegd kan worden. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij bouwkundige aanpassingen. In dergelijke voorkomende gevallen kan binnen genoemde 28 dagen uitstel tot maximaal 6 maanden bij de Certificerende Instelling aangevraagd en

verkregen worden. Certificatie wordt gedurende de uitstelperiode opgeschort.

- f Wanneer de oorzaak van de afwijking(en) niet binnen de gestelde termijn wordt verholpen, zal er niet overgegaan worden tot certificatie.

0.9.2 Periodieke audits

- a De certificaathouder is verplicht tot het meewerken aan periodieke audits door een certificatie-instelling om te beoordelen of het bedrijf blijvend voldoet aan de in dit certificatieschema gestelde eisen en of het logo Agrarisch Keurmerk Flexwonen wordt gebruikt conform het reglement. Flexwonen wordt gebruikt conform het reglement.
- b De geldigheid van het certificaat is vastgesteld op 12 maanden. Vervolgaudits kunnen uitgevoerd worden vanaf 3 maanden voor de vervaldatum van het certificaat. CI kan op termijn besluiten deze frequentie te verhogen indien dit noodzakelijk blijkt, maar er moet minimaal 6 maanden tussen 2 audits in zitten, uitgezonderd onaangekondigde audits.
- c De 'Geldig vanaf' datum voor vervolgcertificaten die worden afgegeven wordt altijd afgeleid van de 'Geldig vanaf' datum van het oorspronkelijke certificaat (bijv. 10 februari 2019, 10 februari 2020, etc.), behalve wanneer de certificatiebeslissing wordt genomen na de vervaldatum van het oorspronkelijke certificaat. In dat geval is de 'Geldig vanaf' datum de datum waarop de certificeringsbeslissing is genomen (bijv. oorspronkelijke geldig tot datum: 10 februari 2019, datum certificeringsbeslissing: 28 februari 2019, Geldig vanaf datum: 28 februari 2019, geldig tot datum: 10 februari 2020).
- d De CI kan bepalen dat een extra audit noodzakelijk is, bijvoorbeeld naar aanleiding van geconstateerde tekortkomingen, of na ontvangst van klachten over de certificaathouder.
- e In bijzondere gevallen, bijvoorbeeld een hoog ziekteverzuim onder het personeel van de CI door een pandemie, om een combinatieplanning van audits mogelijk maken, om meer in het seizoen auditen bij situaties waarin er teveel off-season ge-audit wordt of bij overmacht in situaties van ernstige ziekte of overlijden, is de geldigheidsduur van de certificering van een bedrijf éénmalig met maximaal 3 maanden te verlengen. De CI kan hiertoe per mail een met redenen omkleed verzoek indienen bij de projectleider. Deze beoordeelt het verzoek en beantwoordt het. De CI bewaart het verzoek en het antwoord van de projectleider in het dossier van het bedrijf waar de verlenging op van toepassing is.
- f Indien de certificaathouder de tijdens jaarlijkse audits geconstateerde afwijkingen niet tijdig kan corrigeren en niet meer aan de gestelde eisen kan voldoen, wordt de certificering gedurende 18 maanden opgeschort en het certificaat ingetrokken. De certificaathouder wordt hierover schriftelijk geïnformeerd. Na intrekken van het certificaat mag geen gebruik gemaakt worden van het certificatiemerk. Het certificaat dient te worden teruggestuurd naar CI.

0.9.3 10% audits

- a Bij 10% van de bedrijven die zich laten certificeren op basis van het Agrarisch Keurmerk Flexwonen wordt jaarlijks een onaangekondigde audit uitgevoerd. Dit zijn telkens andere bedrijven.
- b Keuze van de bedrijven wordt onder andere gebaseerd op geografie, soort huisvesting en audithistorie.
- c De CI zal het bedrijf niet van te voren informeren over de

voorgenomen onaangekondigde audit. Als het bezoek na twee pogingen niet plaats kan vinden wegens niet-gerechtigde redenen, zal een volledige opschorting uitgegeven worden.

- d De CI moet verzekeren dat in de steekproef van onaangekondigde audits, de bedrijven die geen eerste audit hadden tijdens het seizoen waarin de huisvesting bewoond is, een grotere kans hebben om een onaangekondigd bezoek te krijgen tijdens de volgende periode van bewoning (dit moet aan de certificaathouder duidelijk gemaakt worden bij het afspreken van de audittiming. De CI moet aanvullend moeite doen om de volgende audit tijdens de periode van bewoning te doen.

- e Per jaar moet door de gecontracteerde CI minstens 1 onaangekondigde audit worden uitgevoerd, dat wil zeggen dat wanneer een CI minder dan 10 gecertificeerde bedrijven heeft er jaarlijks tenminste 1 bedrijf ge-audit moet worden.
- f Tussen reguliere audits (of periodiek) en onaangekondigde audits moet minimaal 14 dagen zitten.

0.10 Wijzigen van het certificaat / locaties

- a Het bedrijf kan verandering van certificaat / locaties schriftelijk aanvragen. Dit geldt voor zowel uitbreiding als inperking van het aantal locaties. Audits die eventueel nodig zijn voor uitbreiding van het aantal locaties worden voorafgaand aan de beoordeling per geval bepaald en aan het bedrijf medegedeeld.
- b Het bedrijf is verplicht om schriftelijk bij de CI te melden als delen van de gecertificeerde scope niet (meer) aan de gestelde eisen voldoen.
- c Een bedrijf kan de CI om opschorting van het Agrarisch Keurmerk Flexwonen, die door het certificaat worden afgedekt, vragen. Dit kan voorkomen als het bedrijf moeilijkheden heeft bij het voldoen aan de eisen en tijd nodig heeft om de tekortkomingen op te lossen. Deze opschorting zal de verlengingsdatum niet vertragen, ook zal dit het bedrijf niet toestaan om betaling van inschrijving en andere van toepassing zijnde contributie te vermijden. De status van het bedrijf zal veranderd worden in "zelf aangevraagd uitstel" in de LTO Nederland database.
- d Het bedrijf dient de CI op de hoogte te stellen van alle andere wijzigingen in zijn onderneming, die invloed kunnen hebben op de status van het certificaat.
- e De CI verstrekt de certificaten aan de onderneming. Deze certificaten dienen te voldoen aan het sjabloon in bijlage C van dit keurmerk.

0.11 Bewijslast

- a In geval er informatie die mogelijk van invloed is op de gecertificeerde status wordt verzonden naar LTO Nederland of naar de CI over een volgens het Agrarisch Keurmerk Flexwonen gecertificeerde bedrijf, is het de verantwoordelijkheid van het bedrijf de claim te weerleggen door met bewijsmateriaal aan te tonen dat voldaan is aan het Agrarisch Keurmerk Flexwonen. De bevindingen en getroffen maatregelen moeten aan de CI gemeld worden binnen de door de CI gestelde termijn.
- b Wanneer het gecertificeerde bedrijf niet het gevraagde bewijsmateriaal aanlevert binnen de gestelde termijn, wordt de normale sanctieprocedures zoals beschreven in het Agrarisch Keurmerk Flexwonen certificatieschema gevolgd.

0.12 Sancties

- a In geval de certificaathouder zijn verplichtingen uit hoofde van het certificatieschema niet naleeft is de CI gerechtigd de overeenkomst, met inachtneming van de algemene voorwaarden van de CI en/of voorwaarden gesteld in de certificatieovereenkomst tussen certificaathouder en de CI, te beëindigen.
- b In het geval de certificaathouder handelt in strijd met het certificatieschema wordt het recht op het gebruik van het logo Agrarisch Keurmerk Flexwonen ingetrokken. Tevens volgt intrekking van het certificaat.

0.13 Wijzigingen

- a Het bestuur van LTO Nederland is op advies van het CvB Agrarisch Keurmerk Flexwonen bevoegd tot wijziging van het certificatieschema. Dit echter altijd in samenspraak met de geaccrediteerde CI's.
- b Indien de regelgeving, voorwaarden, reglementen of voorschriften waarnaar in dit certificatieschema wordt verwezen wijzigen, worden de dan geldende uitgaven van kracht.
- c Wijzigingen in certificatie-eisen en relevante reglementen zullen door het CvB Agrarisch Keurmerk Flexwonen worden vastgesteld en door het Bestuur LTO Nederland bekrachtigd, waarna deze tussen partijen bindend zullen zijn. Bedrijven worden over de wijzigingen geïnformeerd. Een reële overgangstermijn wordt toegestaan om het bedrijf in de gelegenheid te stellen aanpassingen te doen en de gewijzigde eisen te implementeren. Indien het bedrijf na de overgangstermijn hieraan niet kan voldoen kan dit betekenen dat de certificatie niet conform de nieuwe eisen kan worden voortgezet.

0.14 Publicatie

- a Een afschrift van het certificatieschema ligt ter inzage bij LTO Nederland en de erkende CI en de geldende versie staat altijd gepubliceerd op <https://werkgeverslijn.nl/flexwonen>.
- b Zolang de inschrijving voortduurt, ontvangt het bedrijf bericht over wijzigingen van het certificatieschema.
- c De lijst van Agrarisch Keurmerk Flexwonen certificaathouders en aangemelde ondernemingen is openbaar zichtbaar via een link op de website van <https://werkgeverslijn.nl/flexwonen>. Het CvB bepaalt op welke wijze de gegevens beschikbaar kunnen worden gesteld, dit met inachtneming van de tussen de CI en diens opdrachtgever geldende vertrouwelijkheid.
- d LTO Nederland publiceert de n.a.w.-gegevens en registratienummers van de gecertificeerde bedrijven op haar website. Met deze publicatie / verstrekking / vermelding verklaart het bedrijf zich akkoord.
- e Indien het bedrijf huisvesting voorzien van het Agrarisch Keurmerk Flexwonen laat bewonen waarvan naderhand is vastgesteld of kan worden vermoed dat deze door wijzigingen na certificering afwijkingen vertonen, neemt het bedrijf hiertoe alle mogelijke maatregelen teneinde risico voor het milieu, de veiligheid en gezondheid te voorkomen. Tevens is het bedrijf verplicht de wijziging te melden bij de CI waarna de CI het certificaat zal schorsen of intrekken tot aan het moment dat weer aan de eisen voldaan wordt.
- f De certificaathouder is gerechtigd gebruik te maken van het logo Agrarisch Keurmerk Flexwonen. De certificaathouder mag het logo gebruiken met inachtneming van bijlage B Logogebruik van dit certificatieschema.
- g Wijzigingen en andere relevante informatie m.b.t het schema Agrarisch Keurmerk Flexwonen wordt door LTO Nederland tijdig verstrekt aan zowel de CI's als de RvA.

0.15 Wisseling van CI

- a. Gecertificeerde bedrijven kunnen wisselen van CI. Indien hiervan sprake is gelden de volgende bepalingen:
  - bij onenigheid over het audit resultaat moet minimaal de interne bezwaarprocedure bij de CI afgehandeld zijn
  - een audit mag pas plaatsvinden nadat de nieuwe CI van de oude CI de laatste twee auditrapporten heeft ontvangen.
- b. De CI is verplicht medewerking te verlenen wanneer een bedrijf overstapt naar een andere CI. De CI die voorheen de audits heeft uitgevoerd is verplicht de nieuwe CI te voorzien van informatie over de betreffende bedrijf.

1 Algemene eisen Agrarisch Keurmerk Flexwonen

1.1 Interne audit

Er dient minimaal een keer per jaar door de certificaathouder een interne audit te worden uitgevoerd om de eisen van het Agrarisch Keurmerk Flexwonen te toetsen. Corrigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd en gedocumenteerd evenals de audit.

Interpretatie

Er dient te worden aangetoond dat er minimaal één maal per jaar een interne audit is uitgevoerd tegen alle van toepassing zijnde criteria van de vigerende versie van het Agrarisch Keurmerk Flexwonen, waarvan de resultaten zijn gedocumenteerd en waarbij van de mogelijke corrigerende maatregelen kan worden aangetoond dat ze zijn uitgevoerd. Bij eisen waaraan niet voldaan is of die niet van toepassing zijn, moet toelichting worden gegeven. De eerste interne audit moet voor de initiële audit zijn uitgevoerd.

1.2 Klachtenprocedure Agrarisch Keurmerk Flexwonen

Er moet een klachtenprocedure bij het bedrijf aanwezig zijn voor het registreren van ontvangen klachten met betrekking tot het Agrarisch Keurmerk Flexwonen. Doel van de klachtenprocedure is dat alle klachten worden geregistreerd en worden afgehandeld. Corrigerende maatregelen die zijn genomen moeten worden gedocumenteerd.

Onderdeel van deze procedure is ook dat een bedrijf meldt bij LTO Nederland wanneer het door een daartoe bevoegde (locale) autoriteit onder nader onderzoek staat en/of een sanctie heeft gekregen die betrekking heeft op de scope van dit certificatieschema.

Bijlagen:

Bijlage A:

Checklijst Agrarisch Keurmerk Flexwonen, versie 2024/1

Bijlage B:

Logogebruik Agrarisch Keurmerk Flexwonen, versie 2019/01

Bijlage C:

Sjabloon Certificaat Agrarisch Keurmerk Flexwonen, versie 2019/01